

OR aan de slag met Ongewenst gedrag

Medezeggenschapsdag SBCM 20 oktober 2022

Koen Langenhuysen

Aanleiding

Nederlandse Arbeidsinspectie
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Arbocatalogus SW

SBCM
A&O-fonds SW

Ongewenst gedrag

Waar gaat het over?

- Agressie en geweld
- Seksuele intimidatie
- Pesten
- Discriminatie

Intern: door collega's, leidinggevenden

(2019: 19% medewerkers last van)

Extern: door klanten, leveranciers, passanten e.d.

(2019: 29% medewerkers last van)

Ongewenst gedrag in de praktijk

Complexe materie:

- Schaamte en schuldgevoel bij slachtoffer
- Dader is soms zich van geen kwaad bewust
- Ongewenst gedrag is soms deel van cultuur
- Soms groepsactiviteit
- Soms ook onterechte beschuldigingen
- Slachtoffer en verdachte verdienen zorgvuldigheid

Wetgeving over ongewenst gedrag

- *Arbowet 3.2:*
 - Werkgever voert een beleid gericht op voorkoming en, als dat niet mogelijk is, op beperking van ongewenst gedrag
- *Arbobesluit 2.15:*
 - Aandacht in RI&E en Plan van aanpak (ook verdiepend onderzoek)
 - Voorlichting en onderricht over risico's ongewenst gedrag
- *Nederlandse Arbeidsinspectie*
 - Zie ook de uitgangspunten van de Arbeidsinspectie bv in de ['zelfinspectietool'](#)

Ongewenst gedrag in de Arbocatalogus SW

- Bevat een tiental verplichtingen rond Ongewenst gedrag voor elk SW-bedrijf
- Zie: [Arbocatalogus SW, onderdeel PSA](#) ('PsychoSociale Arbeidsbelasting')

Snelle zelfinspectie

Hoe scoort jullie bedrijf op **Beleid Ongewenst gedrag?**

- Snelle zelfinspectie: op grond van de afspraken in de Arbocatalogus SW en de richtlijnen van de Arbeidsinspectie
- Noteer, samen als OR, bij elk onderdeel een score:
 - 1** = Is in mijn bedrijf *goed* geregeld
 - ½** = Is in mijn bedrijf *matig of deels* geregeld
 - 0** = Is in mijn bedrijf *niet of slecht* geregeld

Beleid ongewenst gedrag

1. Risico's in kaart (RI&E Ongewenst Gedrag)

Onderzoek ongewenst gedrag

- Met een doordachte vragenlijst
- Benodigde maatregelen in plan van aanpak
- Aanpak in samenwerking met OR/PVT (instemmingsrecht)

1 = *goed*

½ = *matig of deels*

0 = *niet of slecht*

Beleid ongewenst gedrag

2. Vertrouwenspersonen

Voor ondersteuning van klager

Werkgever wijst minstens 1 vertrouwenspersoon aan,
na instemming OR/PVT:

- Intern of extern
- Deskundig, onafhankelijk, benaderbaar
- Jaarlijks geanonimiseerd verslag

Beleid ongewenst gedrag

3. Klachtencommissie Ongewenst gedrag

Geeft advies aan directie over afhandeling klacht

Twee vormen, op grond van klachtenregeling:

- Aansluiting bij een externe klachtencommissie
- Interne, eigen klachtencommissie met uitgewerkte -regeling
 - Eventueel met externe ondersteuning
 - Onpartijdig en deskundig
 - Jaarlijks verslag aan directie en OR/PVT

Beleid ongewenst gedrag

4. Gedragsregels en huisregels

- Voor eigen personeel: Gedragsregels
- Voor derden: Huisregels

Kern: - Wat is wel en niet toegestaan in ons bedrijf?
- Wat gebeurt er na een incident?

Beleid ongewenst gedrag

5. Goed georganiseerde nazorg

- Mogelijkheid tot professionele trauma-opvang
- Start binnen 72 uur
- Na 2 weken aanbod herhalen

1 = goed

½ = matig of deels

0 = niet of slecht

Beleid ongewenst gedrag

6. Melding en registratie na incidenten door derden

- Eenvoudig meldsysteem
- Zorgvuldige registratie
- Stimuleren dat incidenten worden gemeld

Beleid ongewenst gedrag

7. Voorlichting medewerkers

- Over risico's, gedragsregels, melding, vertrouwenspersoon, klachtenregeling
- Doeltreffend en met herhaling/opfrissing

(NB In Arbocatalogus SW: e-learning '[Omgaan met elkaar](#)' en de modules 'Samenwerken, Agressie en Pesten')

Beleid ongewenst gedrag

8. Instructie aan leidinggevenden

Over:

- Herkennen van ongewenst gedrag
- Aanpak van incidenten
- Eerste opvang van slachtoffer
- Met herhaling/opfrissing

Beleid ongewenst gedrag

9. Aanpassingen in het bedrijfspand

- Bouwkundige aanpassingen (balie, verlichting, ingangen)
- Afspraken over veilig openen en sluiten van het bedrijf

Beleid ongewenst gedrag

10. Evaluatie Beleid ongewenst gedrag

- Jaarlijkse evaluatie
- Vastgelegd: hoe evaluatie plaats vindt
- Evaluatie kan mondeling, maar resultaten op schrift

Tel de scores op

Hoe scoort het beleid ongewenst gedrag van jullie bedrijf?

Jullie score:	Kwaliteit van Beleid Ongewenst gedrag in jullie bedrijf:
1 - 3	Slecht
3,5 – 5,5	Onvoldoende
6 – 7	Redelijk
7,5 – 10	Goed

Wat moet beter?

Zet als OR op een rij wat er beter moet in het Beleid ongewenst gedrag van jullie bedrijf:

- ...
- ...
- ...
- ...
- ...
- ...

Aanpak OR

- **Als het bedrijf met een nieuw voorstel komt:**
 - > beoordelen op grond van de zelfinspectie
 - > afspraken met het instemmingsrecht

Aanpak OR

Als de OR het onderwerp inbrengt:

- Benoem de punten die beter moeten rond ongewenst gedrag
- Maak je sterk:
 1. Argumenten
 2. Wettelijke voorschriften
 3. Tactiek, bv:
 - bondgenoten zoeken, HR/vertrouwenspersoon/bedrijfsarts/ ...
 - informeel contact met bestuurder
 - voorstel om samen nieuw plan opstellen
 - directeur de zelfinspectietool van de arbeidsinspectie in laten vullen
 - deskundige uitnodigen in OV
 - achterban inschakelen
 -

Aanpak OR

Gesprekstechniek in de OV, als directie niet mee wil:

- Probleem beschrijven en gewenste richting aangeven
- Eerst toewerken naar probleemerkenning door de directeur:
 - Ben uitnodigend
 - Luister goed naar de openingen die de directie biedt
 - Vraag door: ga op zoek naar ruimte bij de directie
 - wat is de kern van uw bezwaar?
 - wat zouden we in ons voorstel moeten aanpassen zodat het voor u wel acceptabel is?
- Dan: vervolgspraken maken over hoe tot nieuw beleid te komen

Ongewenst gedrag

Vragen?

Dat kan nu.

Of: info@fijn-werk.nl

